

ЪТ Е
НТИК.
ДЪКЪТ
говарям
с Бога –
Негова молба.
покоявам Го,
Разроввам Го,
Почесвам Го...

Идеята за
демократия е
подменена
с хаос,
грабеж и нов
слугинаж!

На нас не ни трябват
самопровъзгласили се будители,
нито – назначени. Това не е
длъжност, това е посвещение.
Инстинктът за живот е
по-силен от неговия смисъл.

... Жалбата ни да
постигнем – в сграда,
партикура, книга –
съвършенството,
коетоникога не се
постига...

редставям, че медните работят
лагат я на окомото на една муха и
а цяло чудовище... Трагедията е
а, че с слупа не можеш да видиш
се получава размиване между
реалния свят и това,
което се показва за него.
вам, защото се съмнявам.
нието е най-члагодатното
е на зряция художник,
ние на силния
изпитание
че
дна.

Една книга е като хвърлен във
вода камък – зависи колко
кръга ще предизвика наоколо.
Тъй както с вълена, така и
с думите не става комкане.
Пред смъртта, пред пречистващата
саможертва, би трябвало всички държавници и
политици да забравят какви са, от коя партия
са и кого обслужват. Тези живи фауни на
протеста не би трябвало да ни дават покой!

Убеден съм, че безпорядъкът
е естественият вид на света.

Ива Йолова По думите ще ги познаете

Харесвам творци, които живеят така,
сякаш паят свещта от двата й края.

Науката пак си е слънце, но
по-добре са тия, дето са на сянка.

УСМИВКАТА Е ПРЕВЪЗХОДСТВО.

Не донускай никакво насилие над себе си,
откъдето и да иде то – от цар или бог,
от меч или слово, дори когато е от обич!

Историята съвсем не е
пепелище, ами си е огън,
който гори в момента, който
осветява, но и изгаря.

Насън се питам: „Как живееш?“

И отговарям: „Криво-ляво.“

Насън се хуля: „Женско семе!
Хлопни вратата и избягай!“

Срещи с 49 майстори на словото и изкуствата

Нашият дух е деформиран от битови
грижи и пропагандни насилия.

А историята продължава да се
пие и тълкува от нашите

съдници.

НИШО, Ч

ДВАМАТ

СМЕШНИ. ВЪ

ОЩЕ ВЪВ

ПАК ДОБРЕ

Една книга

вода камък

кръга ще

тъй ка

С ДУ

Ива Йолова

По думите ще ги познаете

Срещи с 49 майстори на словото и изкуствата

© Ива Йолова, автор, 2015

© Фиделия Косева, художник, 2015

© Enthusiast – запазена марка

на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД, 2015

Снимките в тази книга са от личния архив на авторката и от семейните архиви на нейните герои.

ISBN 978-619-164-190-1

Ива Йолова
По думите ще
ги познаете

Срещи с
49 майстори
на словото
и изкуствата

enthusiast

София, 2015

Защо написах тази книга

Родните села на двама писатели – Константин Павлов и Йордан Радичков, са заличени заради строежа на язовири. Дали някогашните босоноги малчугани биха се превърнали в други мъже, ако не бяха преживели това? Двама актьори умират, играейки... Апостол Карамитев си отива пред камерата на филма „Сватбите на Йоан Асен“, колегите му си спомнят, че през паузите се превивал от нетърпими болки – бил в последната фаза на рака, но пак продължавал снимките. Друг всенароден любимец от миналото – Гец, пък угасва на сцената, пред публиката в Стара Загора след масиран инсулт – твърдят, че макар и заваляйки репликите, не спрял до финала. Знаци на съдбата ли са това, или отгледана всеотдайност на таланта?

Писателят Генчо Стоев – луда глава в младостта, готов „на живот и смърт“ да защити идеала си, два пъти понася нечовешки изтезания – веднъж ненавършил 18, преди 9 септември 1944-та, втори път – по донос на съпартиец комунист след тази революционна дата. Някой да си спомня авторът на „Цената на златото“ да е тръблял за преживяното, за да си купи комфорт във времената на демократичните промени? Как човек научава цената на достойнството?...

Да прекараш почти целия си живот до морето и да го възпееш в най-проникновени стихове, а да си отидеш беден и болен на пъпа на София. Какво движи съдбата на уникалния Христо Фотев: „роден в Истанбул, жител на Бургас“ ...

Или пък на Иван Динков, поетът „по дух без жителство, в развод с иконите“ – един от авторите с най-много инкриминирани книги през социализма, но и с най-дълъг творчески стаж в издателството на БКП? Негов е и образът, че „всяко писателско поколение вижда следващото като охлюви, пълзящи по соколови пера. А животът в крайна сметка изпраща по дяволите всички различия.“ „С какво съвременните поколения превишават по-старите? – питаше риторично той. – Със знание.“ И добавяше: „Предишните поколения превишават съвременните със съзнание“. Защо и как изпуснахме нишката на приемствеността? Отговор на този въпрос търсеше и прозаикът Дончо Цончев.

Най-страшна в детството му била не материалната, а духовната нищета, доверявал е друг прочут наш романист – авторът на „Хайка за вълци“ Ивайло Петров. Самият той започнал да чете художествена литература едва в гимназията. Но дори невежото селско момче, каквото бил тогава, усещало, че това не е истинска литература. „Как ли пък един посредствен автор може да бъде прогресивен!“, възкликна години по-късно създателят на едни от най-дълбоките и деликатни редове в нашата проза.

От другия полюс тръгва градският интелектуалец Константин Кисимов. Можел да рецитира наизуст целия „Фауст“ на Гьоте или всичко написано от Молиер, както и да разплаква с нашия Вазов... Обичани и аплодирани, но с толкова различен професионален път са родените десетилетия след него Невена Коканова, Георги Парцалев, Георги Калоянчев, Тодор Колев, Катя Паскалева... Или тълкувателят на Радичков и „дете на Чехов“ Крикор Азарян. Да потърсиш корените на една дарба, е винаги поучително.

И още един аргумент за появата на тази книга! Да изреждам ли всички автори, оставили поне по един шедевър на потомците и толкова много неотговорени до днес въпроси – Йордан Радичков, Константин Павлов, Тончо Жечев... Не е ли това мотивираща възможност за все по-постната ни и приспана критика, която, освен да ухажва новите законодатели в литературата, може да преведе в съвременното и неразгадани метафори отпреди 1-2-3 десетилетия?

Познавах лично (и имам шанса да познавам сега в годините на нови обезценки) повечето от героите в тази книга. И не само покрай вестникарските интервюта и поводи в журналистическата практика. А от приятелства и срещи, компании на маса и домашни сбирки, изповядани гняв или болка, терзания и самота. Порових още в биографии и автобиографии, стари рецензии и разговори с колеги, за да ви ги покажа по-истински, негримирани. И днес чуваме за много от тях по нещичко от жълтите хроники – кой с кого се скарал, с кого се развел или разлюбил, щедро поръсено с всякакви пикантерии... Потиска ме това. Защото талантът и неговите демони не можеш да обезличиш до дреболии и човешки слабости.

Накрая добавих и разговорите ми от последните години с именити наши съвременници. Някои от тях са по-биографични, други – насочени към проблеми от днешния ден. Но всички те, според мен, са показателни за психологията, страстите, греховете и надеждите на времето, в което живеем.

Много от тези текстове са публикувани в несъществуващия вече вестник „Преса“ – още един аргумент да бъдат съхранени на хартия. Но естествено – с допълнения и промени, неуловими за вестникарската динамика и важни за една книга.

А повечето от героите ми вече си отидоха от този свят. Някои бяха кумирите на деня, други пък бяха изтиквани нарочно в сянката им. После заедно попаднаха за малко под светлината на прожекторите. И се оттеглиха достойно в потайностите на вечността. А между премълчаното и патетично изреченото за тях, между професионалните анализи на критиката и блудкавите клишета от жълтите хроники, се губеха нюансите на личността. Опитах се да уловя тях – криволиците по пътя, неудовлетворението и сладките мъки на славата, любовта и терзанията, завистта и презрението, иронията и самоиронията... На всички тези по-видни и приказливи, или – скрити и мъчаливи герои на нашето време, без които то самото би загубило колорита си.

Научим ли повече за тях, ще знаем и повече за самите нас.

ЖИВОТЪТ КАТО ДЖЕМ СЕШЪН

„Виждал съм невероятни творци, които живеят така, сякаш палят свещта от двата ѝ края. Живот интензивен, богат, наситен с приключения, пътешествия...“. Думите са на Виктор Пасков, самият той самоотвержен авантюрист в литературата и музиката, който се чувстваше най-жив и истински точно когато е между два огъня. Ако обстоятелствата не му ги осигуряваха, сам нервно дра сваше клечката.

Присмехульникът ироник бе убеден, че белетристът няма ли богат и пъстър живот, творчеството му ще е постно и скучно. Самият той гражданин на света – един от малцината номади в литературата ни, няма как да бъде обвинен в подобни липси. А скандалът бе станал негова втора природа. Беше „класифицирал“ сам изявите си напук на общоприетото: от една страна са провокативните послания в книгите му, от друга – гражданското му поведение.

Виктор Пасков е роден на 10 септември 1949 година. В детството му явно е имало доста бури и стихии, щом на 18 години е изгонен от всички български училища „без право на обжалване“. Налага се да замине при баща си, по това време музикант в Германия. Така попада в музикална гимназия, а след това го приемат във Висшата академия за музика „Менделсон-Бартолди“. В началото печели джобни, като пее по клубове и барове джаз и модни парчета,

свири на китара и саксофон. След като се дипломира, до 1980 г. работи като оперен певец и композитор на театрална музика в Лайпциг, Фрайбург, Роцок. Универсалният език на музиката по-лесно прекосява границите, но Пасков мечтае да покори света на думите. Докато овладява нотите, почти всеки ден се заравя в „гигантската библиотека“ на Лайпциг по осем часа на ден. „Успях да прочета неща, които в България нямаше как да намеря“, казваше той и признаваше, че всичко това много променило предишния бунтар без посока. Но през цялото време изпитвал „дива носталгия“ по родината, приятелите, семейството. Преживелиците си от този германски период (с голяма доза хумор, но естествено – и с мъничко измислици) разказва по-късно в романа „Германия – мръсна приказка“. Той пък е писан във Франция през 1991 г., където живее с тогавашната си съпруга, българистката Мари Врина. Но да не изпреварваме събитията!

Чепат по нрав, Пасков бе благословен от Бога с много дарби. Пееше майсторски оперни арии и свиреше „Бийтълс“, джаз. Когато „набереше“ настроение, можеше с часове да редува арии на Борис Годунов, Дон Базилио или Фалстаф с хитове на Джон Ленън или музикални парчета на Чарли Паркър. Рецитираше наизуст в оригинал на немски „Фауст“ на Гьоте, пасажи от швейцарците Макс Фриш и Дюренмат... Приятел дипломат разказваше как с добрите си познания върху немската литература като шеф на културния ни център в Берлин (на два пъти от 1995 до 1998 и 2002–2004 г.) е печелил за България по-лесно приятели в родината на Гьоте, отколкото „тихата“ ни дипломация. Като случай от края на 90-те, когато важна културна спогодба била подписана веднага от германските представители, след като чули вдъхновената му рецитация на „Фауст“ на оригинален език.

Германия е началната точка от кръстоносния поход на талантливия българин из Другата Европа. „Колкото ми е дала чужбината, толкова ми е и взела – доверявал ми е той. – Резултатът е, че вече не мога да я възприемам като чужбина, защото нищо там не ми е чуждо. Но в България, която възприемам като родина, много неща са ми чужди.“

Дебютът му в литературата бе през 1986 г. с новелата „Невръстни убийства“. По това време Виктор се подвизавал като бас-баритон в Роцок с всички шансове да получи щат в „Щатсопера“ в Берлин. В момента, в който завършил книгата, отсякъл – оттук нататък е „само писател и нищо друго“. Върна се в България, развалил договора, а колегите му в Германия решили, че се е побъркал. У нас пък критиката го засипа с определения като „диабололист, сюрреалист, проводник на чужди влияния“.

Затова, когато година по-късно бе завършил „Балада за Георг Хених“, се усъмнил, че е прекалено „лична“, „нещо като дневник“, и я захвърлил в чекмеджето. Докато оттам я бе извадил приятелят му Красимир Дамянов с думите, че е луд да държи такъв ръкопис на скрито. После пък друг писател – Атанас Наковски, се гордееше, че е бил редактор в „Български писател“ на тази книга. Баладичната притча за малкия Виктор, изкушен от музиката, и за стария чех Георг Хених, майстор на цигулки, е един от най-драматичните и изящни текстове в съвременната наша проза. Заради своята втора книга Пасков спечели годишната Награда за белетристика и бе приет в Съюза на българските писатели. Преди него подобен триумф у нас е преживял единствено Георги Марков (с романа „Мъже“, 1962 г.). Случайно ли литературната съдба и на двамата след това е белязана от емигрантството?

През 1989 г. филмът по „Баладата...“ – „Ти, който си на небето“, заснет от Дочо Боджаков, получи наградата на София и бе селектиран за европейския приз „Феникс“ в Париж. По това време вече и самият Пасков живееше във Франция. Новините за успехите му се губеха в суматохата на родните промени. За тъничкия си шедьовър той бе отличен с Голямата награда на Салона на книгата в Бордо през 1991 г., романът бе обявен и за бестселър на годината от Женевската телевизия. „Цигулките също имат душа“, „Приказки, които правят света по-човечен“, „Химн на любовта“... гърмяха медите във френскоезичния свят. Снимки и биографии на Пасков надничаха от страниците на авторитетни вестници и списания, похвали, от които би се изчервил и жив класик, бяха посветени на българския писател. „Пасков е едновременно реалист и магьосник“, написа Ален Сал в авторитетния „Монд“. „Има много от Гогол у този 40-годишен писател с вид на мустакат хлапак“, твърдеше пак там Габриел Шахра. Тогава Виктор даде интервю за мощната телевизия „Аnten 2“, излязоха анализи за книгата му в литературни издания.

В „Нувел обсерватор“ видният наш естет Цветан Годоров, от години знаково име във френската култура, сравни Пасков с „Уди Алън в най-добрите му години“. Възщност Годоров бе дал и началния тласък за излизането на „Балада“-та във Франция. Препоръчала му я Блага Димитрова, а той прочел тънката книжка почти за един самолетен полет време, без да може да я остави...

„Бих заменил всички бестселъри на годината срещу „Балада за Георг Хених“, са думи на швейцарски критик в предаване на Женевската телевизия от началото на 90-те. „Убийствена сатира. Рок... Нежност и свобода като при Милър и жестокост като при Жьоне“, бе оценката

на швейцарския „Л'Ебдо“. Двайсетина години по-късно Пасков призна в разговор, че ако приеме тези сравнения, би трябвало да е безкрайно потиснат. Защото ще означава, че той е някакъв „механичен сбор от всички тези автори“. Но можел да го възприеме и „като комплимент, защото Милър е художник и пианист, Уди Алън е много добър кларнетист, а Жьоне е свирил на класическа китара...“. И пак насочваше прожектора към другата си природа – на музикант.

Горе-долу по това време, в началото на 90-те години, Пасков е герой и на епично-комична случка, която разказваше пред приятели. Голямо издателство във Франция му предложило договор за джобно издание на „Балада“-та. Извън себе си от радост, направил грешка да покани шефовете на издателството на вечеря не в ресторант, а къщи – „защото съм фантастичен готвач“, казваше скромно. И след гафа бил предупреден от своя агент да не прави три неща, „характерни за неговата идентичност“ – да не близва и капка уиски, да не свири пред господарата на китара и да не им обяснява, че в тяхната страна националната литература се прави от чужденци. Забра ни, които прекрачил в същата последователност. Разправяше, че преди пристигането на гостите от нерви преполовил бутилка уиски и още преди вечерята им предложил „строго“ и те да изпият по 100 грама, защото „в България така е прието“. После хванал китарата и им показал какво може: „Бийтълс“, „Стоунс“, „Очи чьорные“. След което им обяснил, че в тяхната „обезкръвена“ страна националното изкуство се прави от чужденци като него... На следващата сутрин бил сигурен, че е сгафил тотално. И когато му позвънили от издателството, бил „по-малък и от Мики Маус“. Там обаче стояла на бюрото на шефа бутилка уиски. И докато домакините си пиели спокойно,

той „играел на мухльо“, чакайки присъдата. „Г-н Пасков, какво ви става. Вчера бяхте тъй забавен и артистичен, а днес се държите като разносвач на пица!“, рекли му. „Договорът бе подписан, бутилката изпита, а аз забраних на агента ми да ми прави забележки за моята идентичност“, резюмираше Пасков.

През 1992 г. и вторият роман на Виктор – „Германия – мръсна приказка“, отличен у дома с годишната награда за белетристика на СБП, стана бестселър във Франция. По-късно обаче, когато той бе вече директор на културния ни институт в Берлин, чиновници от нашето посолство правеха „всичко възможно да му вгорчат живота“ точно заради това заглавие. „В романа ми ставаше дума за ГДР, и то в определен период – до 1968–1970 г., когато Германия наистина беше мръсна приказка... Но който се бои от мечки, да не ходи в гората“, отсъждаше писателят.

Преди да напусне този свят така внезапно, Пасков издаде поредната своя скандална книга – „Аутопсия на една любов“. „Не съм вече практикуващ музикант, но продължавам да живея с класическата музика и джаза – довери той. – Този роман е поклон към тях.“ В четивото, преливащо от еротични сцени, главната героиня казваше: „Сексът е джаз. Когато престане да е джаз, мутира в гимнастика. В най-добрия случай в кьнтри. Тогава не ме интересува“. Виктор сравняваше творбата си със „сексуален джем-сешън, предаден с езика на литературата“. И признаваше, че „Аутопсията...“ е колкото литературно, толкова и музикално произведение в стил „хард-боп“. Наричаше го „черен роман, по-черен от Сачмо“.

В чекмеджето на Пасков останаха недовършени ръкописи, сред които започнатият още през 90-те години роман „Тайните градини на Хелена“ – приятелка в Бер-

лин, достолепна дама, художничка и поетеса, поддържаща артсалон в германската столица. На 15 години като полска еврейка тя е минала и през концентрационния лагер на ужасяващия д-р Менгеле. Виктор се опасяваше, че Хелена може да не дочака неговото посвещение. Така и не разбрах дали той не я изпревари в отвъдното.

„Аз съм роден скитник – признаваше Пасков. – Аз съм се развивал, ограмотявал, култивирал или катастрофирал под много небеса.“ В недългия си артистичен път той бе изредил и доста административни длъжности. Беше главен художествен ръководител на Канал 1 в БНТ, директор на Бургаския театър; както стана дума, два пъти бе заемал шефския пост в културния ни институт в Берлин. А до смъртта си работеше като съветник по културата в посолството ни в Швейцария. Колкото до различните му творчески лица, ще добавя, че водеше рубрика по „Дойче веле“, автор бе на пиеси, мюзикъли, киносценарии, стихове...

Виктор обичаше да припомня думите на скандалния ирландец Оскар Уайлд: „Човек убива това, което обича“ от „Балада за затвора в Ремингтън“ (знае се, че брилянтният поет и драматург от края на XIX и началото на XX век е поживял и зад решетките, когато е на върха на славата си). Потомъкът му от други географски ширини, също вещь в скандалите, казваше, че е размишлявал дълго върху парадокса – как е възможно крайната форма на любовта ти да е убийството. Но се уверил, че „в реалността това често се случва“.

Според него „вдъхновението“ бе понятие за аматьори. Сравняваше белетристиката с тежък физически труд. Не си падаше по гръмките думи – „велик“, „гениален“, „жив класик“. „Има добър обучаещ и всички в махалата го знаят и идват при него“, казваше. „Ще ми стига, ако

всички ме знаят и идват при мен, за да си купуват книгите ми.“

Виктор си отиде в болница в Берн малко преди да навърши 60 години. Малко преди да приключи разводът му с четвъртата съпруга и преди да се ожени за поредната си нова любов. Понеже и двете имаха едно и също име, „прекръсти“ жената на сърцето си с приказното Яник. И досега тя се обръща с радост, когато го чува от приятелите му. Поради бохемския си живот из континента и някои свои „идентичности и специфичности“ Пасков имаше объркани взаимоотношения и с децата си – родни и придобити в браковете. Но това е другият живот на таланта, примери дал Бог в световното изкуство и литература.

Така се случи, че бях при Виктор в софийската Военна болница в деня, когато бе чул страшната диагноза – рак на белите дробове. Нямахше вопли: „Защо точно на мен“. Пребледнял, по-скоро гневен на съдбата, отколкото обезверен, той се готвеше за нова схватка на живот и смърт. Реши да се върне при първа възможност в Берн, за да изпробва шанса си при тамошната медицина. Наложило се бе да си дойде в България да уреди битови проблеми, а попадна в болницата заради странни движения на тромби по краката и ръцете му, понесе и няколко операции. Бяха освободили за него като ВИП пациент отделна стая, между болезнените процедури продължи да пише там текстовете за седмична рубрика във вестника, в който работех. А „Яник“, момиче, посрещало какви ли не удари на съдбата, му вдъхваше кураж.

Успя да замине за Берн, но вече бе късно. Давах му най-много шест месеца, не доживя и един. До последния момент бохемът роптаеше, че колкото и да му остава, иска да се върне към предишния си стил на живот. Чухме се

по телефона ден преди фаталния край. „Представяш ли си, някакъв лигльо психолог днес ме пита страх ли ме е от смъртта! Кой си ти, бе, та ще задаваш такива въпроси!“

За смъртта на Виктор Пасков пусна некролог и британският „Тайм“, резервиран инак към литературния живот в малка България. Началните думи казват много: „Виктор Пасков бе българин с много таланти и жив темперамент“.

Съдържание

Защо написах тази книга	5
Животът като джем сешън (Виктор Пасков, 1949–2009)	9
Една ранима скитница в изкуството (Катя Паскалева 1945–2002)	19
Опасният чар на Адама (Тодор Колев, 1939–2013)	29
Киновойните за хубавата Невена (Невена Коканова 1938–2000).....	37
Премеждия и слава на един градски интелектуалец (Иван Андонов, 1934–2011)	45
Азарян, едно дете на Чехов (Крикор Азарян, 1934–2009) ...	55
Литургия за поета на морето (Христо Фотев, 1934–2002) ...	63
Да си мъж, не е невъзможно (Дончо Цончев, 1933–2010) ...	73
Оптимистична елегия за гордото мълчание (Константин Павлов, 1933 –2008)	81
Мъжките времена на Гришата (Григор Вачков, 1932–1980).....	89
Време над линия (Иван Динков, 1932–2005)	99
Трагичният Иван Шишман (Стефан Гецов, 1932–1996) ...	107
Бъди невероятен (Мирон Иванов, 1931–1988)	115
Опит за летене с Радичков (Йордан Радичков, 1929–2004).....	123
Николай от планината на Орфей (Николай Гяуров, 1929–2004)	131
Писателят и страстите български (Тончо Жечев, 1929–2000).....	139
По бронзовия път (Владимир Гиновски, 1927–2014).....	149
Гец, отвъд спомените (Георги Георгиев-Гец, 1926–1996)	155

Смях от болка, гняв с усмивка (Борис Димовски, 1925–2007).....	163
Цената на достойнството (Генчо Стоев, 1925–2002)	171
Дон Кихот от гара Левски (Георги Парцалев, 1925–1989)	179
Калата, над него – небе (Георги Калоянчев, 1925–2012)	189
Кабак – бащата на гилдията (Любомир Кабакчиев, 1925–1986).....	197
Апостол до края (Апостол Карамитев, 1923–1973).....	207
Хайка за човеци (Ивайло Петров, 1923–2005).....	215
Повелителят на римите (Валери Петров, 1920–2014).....	223
Родолюбецът невъзвращенец (Петър Увалиев, 1915–1998).....	233
Тежката корона на един оперен цар (Борис Христов, 1914–1993)	241
Отвъд бариерите (Павел Вежинов, 1914–1983).....	249
Странджата на Народния театър (Константин Кисимов, 1897–1965)	259
Вечната, непокорната, грешната (Елисавета Багряна, 1893–1991).....	267
ОСОБЕН ПОГЛЕД	
Мишената Вапцаров (Никола Вапцаров, 1909–1942)	277
Принцът на Монпарнас (Жул Паскин, 1885–1930).....	285
Бяла лястовица в литературата ни (Йордан Йовков, 1880–1937).....	291
„Под игото“ – полет на Вазовата муза (Иван Вазов, 1850–1921)	299

ПОЗНАТИТЕ НЕПОЗНАТИ

Този път да го направим по-добре (Анжел Вагенщайн)	309
Зидари Зограф в безтегловното време (Любен Зидаров) . . .	317
След Бойчо Огнянов ме засипваха с любовни писма (Мирослав Миндов)	325
Димитър Димов не съдеше палачите си (Лена Левчева)	335
Живеем все така разделени (Антон Дончев)	345
Имам послание и за извънземните (Александър Дяков)	361
Усмивката е превъзходство (Никола Анастасов)	371
Бедна му е фантазията на Оруел (Румен Скорчев)	379
Светлина от Светлин (Светлин Русев)	387
Легендата продължава (Райна Кабаиванска)	403
Един фантастичен реалист (Емил Стойчев)	409
Науката е слънце, но по-добре са тия, дето са на сянка (Стефан Цанев)	415
Двоен автопортрет с актриса и художник (Мария и Христо Стефанови)	427
Не ни трябват самопровъзгласили се будители (Калин Донков)	435
Да си българин, е клопка (д-р Николай Михайлов)	447
Свиката, или страст под сянката на Майстора (Свилен Блажев)	455

Ива Йолова
ПО ДУМИТЕ ЩЕ GI ПОЗНАЕТЕ

Редактор *Николай Стоянов*
Коректор *Снежана Бошнакова*
Художник *Фиделия Косева*
Предпечат *Анна Георгиева*
Снимки *Личен архив на автора и семейни архиви на героите*

Българска. Първо издание
Формат 16/60x90. Печатни коли 30

ISBN 978-619-164-190-1

Издава enthusiast

Запазена марка на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20
тел.: 02/943 87 16
факс: 02/943 87 18
e-mail: office@enthusiast.bg
Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.bookstore.enthusiast.bg

Печат „ПОЛИГРАФ-ЮГ“

Познавах лично (и имам
шанса да познавам сега,
в годините на нови
обезценки) повечето от
героите на тази книга –
нестандартни, талантливи,
неопитомени от идеологеми
и цензура майстори на
литературата и изкуството.

Между премълчаното и
патетично изреченото за тях,
между професионалните анализи
на критиката и блудкавите
клишета от жълтите хроники, често се
губеха нюансите на личността. Тук
се опитвам да уловя детайлите –
криволиците по пътя, неудовлетворението
и сладките мъки на славата,
любовта и терзанията, завистта и
презрението, иронията и самои-
ронията... Вярвам, че без
тези по-видни и приказливи, или
по-скрити и мълчаливи герои на
нашето време, то самото би
загубило колорита си.

**Научим ли повече за тях, ще
знаем повече и за самите нас.**

www.entusiast.bg

9 786191 641901

Цена 20,00 лв.